

ΕΝΟΤΗΤΑ 16^Η - Πόλεμος - Ειρήνη

2. ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ (σελ. 277)

2.1.α. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 278 (Ενδεικτική απάντηση)

Σύμφωνα με την Άννα Φρανκ, στην πόλη της ακούγονταν για μέρες παράξενοι ήχοι που προμήνυαν τον πόλεμο που ερχόταν. Ώσπου ένα βράδυ έγιναν τρομερές εκρήξεις και ακολούθησαν φωτιές, που έκαναν τους ανθρώπους να τρέχουν για να σωθούν. Αυτή ήταν και η έναρξη αυτού του φοβερού πολέμου που ακολούθησε.

2.1.α. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 278 (Ενδεικτική απάντηση)

Η μικρή Άννα Φρανκ θεωρεί πως υπεύθυνο για τον πόλεμο είναι ολόκληρο το ανθρώπινο γένος: οι ισχυροί, οι πλούσιοι και οι πολιτικοί της γης από τη μια, αλλά και οι απλοί άνθρωποι από την άλλη. Το ένστικτο της καταστροφής τους οδηγεί σε τρομακτικούς για την ανθρωπότητα πολέμους.

2.2. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 278

Λ - Λ - Σ - Λ - Σ

2.3. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 278 (Ενδεικτική απάντηση)

- α. τρομακτική
- β. απεγνωσμένα
- γ. εξοικονομούν
- δ. υπαίτιοι
- ε. αδιάφορη

2.4. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 278 (Ενδεικτική απάντηση)

- Θάνατοι και τραυματισμοί ανθρώπων
- Προσφυγιά: χιλιάδες άνθρωποι ξεριζώνονται από τις εστίες τους
- Ψυχικά τραύματα και οδυνηρές εμπειρίες
- Επικράτηση μίσους, φόβου και αβεβαιότητας για το μέλλον
- Καταστροφή κτιρίων και μνημείων πολιτισμού

3. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ, σελ. 279

A. Η Γενική πτώση, σελ.279

3.A.1. Η Γενική πτώση, σελ.279

- (Ε.Α.) του Οδυσσέα : Έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα έδωσε
(Σ) της πόρτας: Συμπλήρωμα ουσιαστικού πόμολο
(Σ) στρεμμάτων: Συμπλήρωμα ουσιαστικού χωράφι
(Σ) της ομορφιάς: Συμπλήρωμα ουσιαστικού θεά
(Σ) Φυσικής: Συμπλήρωμα ουσιαστικού καθηγητής
(Ε.Α.) Μου: Έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα μίλησε
(Σ) του: Συμπλήρωμα ουσιαστικού φίλους
(Σ) Λυκείου: Συμπλήρωμα ουσιαστικού μαθητές
(Ε.Α.) του πατέρα. Έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα μοιάζει
(Σ) των Ελλήνων: Συμπλήρωμα ουσιαστικού στρατηγός – Θερμοπυλών:
Συμπλήρωμα ουσιαστικού μάχη

3.A.2. Η Γενική πτώση, σελ.280

- α. κιλών: Γενική του μέτρου
β. του γάμου: Γενική του σκοπού
γ. ξυλείας: Γενική του περιεχομένου
δ. μου: Γενική κτητική - της Πίνδου. Γενική του τόπου
ε. του κρασιού: Γενική του περιεχομένου
στ. του Ομήρου: Γενική του δημιουργού
ζ. του χωρισμού: Γενική της αιτίας
η. των εκατό μέτρων: Γενική του μέτρου
θ. της θάλασσας: Γενική της ιδιότητας – τους: Γενική υποκειμενική
ι. του μεσημεριού: Γενική του χρόνου

3.A.3. Η Γενική πτώση, σελ.280

- α. Διακρίνω στα μάτια σου τη μελαγχολία της ήττας.
β. Δουλεύει σε κατάσταση επίπλων.
γ. Το σπίτι του πρέσβη,βρίσκεται στο Ψυχικό.
δ. Έφαγε μια ποικιλία θαλασσινών.
ε. Ο κος Αποστόλου είναι καθηγητής πανεπιστημίου.
στ. Το νερό της βρύσης δεν είναι πόσιμο.
ζ. Οδήγησα το αυτοκίνητο του θείου μου.
η. Στην εξοχή ακούω τα κελαηδίσματα των πουλιών.
θ. Οι μαθητές και οι μαθήτριες του 10^{ου} Δημοτικού οργάνωσαν μια έκθεση ζωγραφικής.
ι. Ετοίμασε τα εργαλεία του ψαρέματος.

3.A.4. Η Γενική πτώση, σελ.281

Σ	Σ
Λ	Λ
Σ	Λ
Σ	Λ
Σ	Λ

B. Ο συλλαβισμός - Τα διαλυτικά, σελ.281
3.B.1. Ο συλλαβισμός - Τα διαλυτικά, σελ.281

- α. Μαΐου
- β. ταΐζει, τάισα
- γ. τσάι, μαϊντανό, λαϊκή
- δ. Αγγαΐα, μωσαϊκό
- ε. κοροϊδεύεις
- στ. κομπολόι
- ζ. ολόδια
- η. νεράιδα

3.B.2. Ο συλλαβισμός - Τα διαλυτικά, σελ.281

Λ	Σ	Λ	Σ
Λ	Σ	Λ	Λ

B.3. Ο συλλαβισμός - Τα διαλυτικά, σελ.282

προ-ι-ον	α-κρά-τη-τος
α-γρός	έκ-δη-λος
δαρ-μέ-νος	α-στυ-νό-μος
τη-λε-ό-ρα-ση	α-ντι-γρα-φή
εκ-κλη-σί-α	υ-πεύ-θυ-νος
σφυ-ρίχ-τρα	προ-υ-πο-θέ-σεις
δι-ε-θνής	αλ-λοι-ώ-νω
α-ντί-στα-ση	α-στά-θει-α
σύν-νε-φο	μπα-σμέ-νος
άμ-μος	α-ντι-πα-ρέρ-χο-μαι
θαλ-πω-ρή	μάρ-τυ-ρας
α-στρά-φτω	ό-μορ-φη
βαμ-βά-κι	φαρ-μα-κεί-ο
εχ-θρι-κός	μπαλ-κό-νι
βρα-στός	α-δει-ού-χος
συν-νε-φιά	άρ-ρω-στος

3.Β.4. Ο συλλαβισμός - Τα διαλυτικά, σελ.282

θά-λα-σσα → θά-λασ-σα	γαρ-δέ-νι-α → γαρ-δέ-νια
χαϊ-δε-μα → χα-ι-δε-μα	άλ-σος ✓
α-πρό-σμε-νος ✓	κό-λπο → κόλ-πο
μά-γκας ✓	βα-σι-σμέ-νος ✓
πλοί-α-ρχος → πλοί-αρ-χος	πο-ρτα-τίφ → πορ-τα-τίφ
πυθ-μέ-νας ✓	γράμ-μα ✓
γάι-δα-ρος → γά-ι-δα-ρος	μπα-νιέ-ρα ✓
κα-τσί-κι ✓	κό-κκ-ινο → κόκ-κι-νο
ι-δι-αί-τε-ρος ✓	δέ-ντρο ✓
ρεύ-μα ✓	καρ-πού-ζι ✓
καμ-πύ-λη → κα-μπύ-λη	α-να-δά-σω-ση ✓
οινό-πνευ-μα → οι-νό-πνευ-μα	α-ύ-ρα → αύ-ρα
πέτ-ρα → πέ-τρα	γεν-ναί-ος ✓
κά-γκε-λο ✓	α-νθο-δέσ-μη → αν-θο-δέ-σμη
μά-στο-ρας ✓	αλ-άν-θα-στος → α-λάν-θα-στος
βρεγ-μέ-νος ✓	κο-μπο-λό-ι ✓

4. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ (σελ.283)
4.1. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ. 283 (Ενδεικτική απάντηση)

Συνώνυμα	Αντώνυμα
ακίνδυνος	επισφαλής
ανήμερος	φρόνιμος
γνήσιος	πλαστός
άθλιος	τίμιος
σκληρός	πράος
αστείος	σοβαρός
μετριοπαθής	αδιάλλακτος
ύπουλος	ευθύς
δυσμενής	ευοίωνος
καχύποπτος	εύπιστος
απρόσμενος	τακτικός

γήινος	ουράνιος
χαρούμενος	δύσθυμος
υγιής	καχεκτικός
σκοτεινός	φωτεινός

4.2. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.283

α. ζοφερές	στ. έκτακτα
β. διαλλακτικές	ζ. εύθυμο
γ. αυθεντικός	η. ασφαλείς
δ. δυσοίωνες	θ. αχρείος
ε. εύρωστος	ι. δύσπιστο

4.3. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.283 (Ενδεικτική απάντηση)

Πριν μερικές ημέρες συνέβη κάτι **έκτακτο** και έπρεπε να λείψω από την δουλειά μου λέγοντας μια **γελοία** δικαιολογία στο αφεντικό μου! Εκείνος βέβαια ήταν αρκετά **δύσπιστος** αλλά κατάφερα τελικά να τον πείσω με την **εύθυμη** διάθεσή μου. Δυστυχώς όμως, ένας **δόλιος** συνάδελφός μου, που ανακάλυψε το ψέμα μου, με «έδωσε» στον διευθυντή. Εκείνος έγινε έξαλλος και δήλωσε ότι δεν θα με εμπιστευτεί ποτέ ξανά. Το εργασιακό μου μέλλον προβλέπεται **δυσοίωνα!**

5. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ, σελ.284

Επιχειρηματολογικό κείμενο, σελ.285

(ενδεικτική απάντηση)

Κυρίες και κύριοι,

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης που διοργανώνει το σχολείο μας θα ήθελα να σας μιλήσω για τις καταστροφικές συνέπειες που έχει ο πόλεμος.

Αρχικά σε έναν οποιοδήποτε πόλεμο χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν στο πεδίο της μάχης ή από τις αρρώστιες και την πείνα, ενώ όσοι καταφέρνουν να επιζήσουν τραυματίζονται ψυχικά και κουβαλούν σε όλη τους τη ζωή τις οδυνηρές εμπειρίες. Επίσης, γυναίκες, γέροι και παιδιά, ως άμαχος πληθυσμός, αναγκάζονται να εγκαταλείψουν το σπίτι τους και να γίνουν πρόσφυγες. Ιδιαίτερα τα παιδιά μένουν ορφανά από τον ένα ή και τους δύο γονείς και καταλήγουν να μεγαλώνουν σε ορφανοτροφεία. Γενικά σε μια εμπόλεμη κατάσταση επικρατεί μίσος, οργή και επιθυμία για εκδίκηση, ενώ οι άνθρωποι ζουν μέσα στην ανασφάλεια, την αβεβαιότητα και την απαισιοδοξία.

Πιστεύω λοιπόν ότι ένας πόλεμος, για όποιον λόγο κι αν γίνεται, είναι καταστροφικός από κάθε άποψη. Γι'αυτό όλοι μαζί θα πρέπει να φροντίσουμε για την επικράτηση της ειρήνης σε κάθε γωνιά του κόσμου.

Νεοελληνική Γλώσσα-Στ' Δημοτικού – Πρότυπα Γυμνάσια

(158 λέξεις)